

ره‌توشه راهیان نور

متن علمی - آموزشی مبلغان

رمضان المبارک ۱۴۳۷ هـ. ق - ۱۳۹۵ هـ. ش

سیره خراسانی

تهیه و تدوین:

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمی قم

معاونت فرهنگی و تبلیغی

گروه تأمین منابع

عنوان و نام پدیدآورنده: نوشته راهیان نور: متون علمی - آموزشی مبلغان ویژه و رمضان ۱۴۳۷ هـ.ق - ۱۳۹۵ هـ.ش ویژه خوارهران!

نویسندگان: گروهی از پژوهشگران؛ تهیه معاونت فرهنگی و تبلیعی دفتر تبلیغات اسلامی.

مشخصات نشر: قم: موسسه بوستان کتاب، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۲-۰۹-۱۷۷۵-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: متون علمی - آموزشی مبلغان ویژه و رمضان ۱۴۳۷ هـ.ق - ۱۳۹۵ هـ.ش ویژه خوارهران.

موضوع: اسلام -- تبلیغات -- راهنمای آموزش

موضوع: اسلام -- مقاله ها و خطابه ها

موضوع: اسلام -- مطالب گروه کرون

شناسه افزوده: حوزه علمیه قم. دفتر تبلیغات اسلامی. معاونت فرهنگی و تبلیعی

شناسه افزوده: حوزه علمیه قم. دفتر تبلیغات اسلامی. بوستان کتاب قم

ردیف کتابخانه: BP 1۷۶۲/۹ ۱۳۹۵

بده بندی دیوید: ۲۹۷/۱۱

شماره کتابخانه ملی: ۴۲۲۱۶۸۹

نوشته راهیان نور «ویژه خوارهران»

متون علمی - آموزشی مبلغان

رمضان المبارک ۱۴۳۷ هـ.ق - ۱۳۹۵ هـ.ش

- تهیه و تدوین: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت فرهنگی و تبلیعی
- نویسندگان: گروهی از پژوهشگران
- ناظران علمی: سعید روستاآزاد، علی اکبر مومنی و علی رضا انصاری
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
- نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵
- شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۷۰۰۰ تومان
- چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

گروه تأمین منابع: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۳۹۷ پست الکترونیکی: books@bostan-kita.ir

با قدردانی از همکارانی که در تولید و نشر این اثر نقش داشته‌اند:

- ویراستار: مرضیه علاقه‌بند و علی رضا حضرتی • صفحه‌آرا: اکبر اسماعیل‌پور
- کارشناس تحریریه: علی رضا انصاری • کارشناس بازاریابی: محمود نوراللهی
- مسئول چاپ و نشر: سیدحسین موسوی مجاب.

تمام حقوق این اثر محفوظ است.

فهرست مطالب

سخن نخست	۱۳
ویژگی های زنان موفقی و قرآن و حجت الاسلام والمسلمین حسین احسانی فر	۱۵
مقدمه	۱۵
موفقیت از دیدگاه قرآن	۱۵
آسیه و مریم؛ اسوه اهل ایمان	۱۶
ویژگی های زنان موفق	۱۷
۱. ایمان و هدفداری	۱۸
۲. عفاف و پاکدامنی	۲۰
آثار اجتماعی عفاف	۲۲
۳. رازداری	۲۵
رازداری حضرت فاطمه علیها السلام	۲۷
۴. تسلیم و اطاعت	۲۸
۵. راست گویی و صداقت	۲۹
۶. عبادت و نیایش	۲۹
۷. تأثیر ناپذیری از محیط آلوده	۳۰

۳۳	اخلاق خانواده / حجت‌الاسلام والمسلمین محمد سبحانی‌نیا
۳۳	مقدمه
۳۴	معنای غیرت
۳۵	جایگاه غیرت در اسلام
۳۷	۱. غیرت‌ورزی در خانواده
۳۹	۲. پوشش در برابر محارم
۴۲	۳. ارتباط کلامی خانواده
۴۹	نقش مادران در تربیت بزرگان دین / سیده طاهره موسوی
۴۹	مقدمه
۵۰	۱) تربیت الف
۵۱	الف) شیردادن - معرمان - طهارت اساسی
۵۳	ب) لقمه حلال
۵۵	ج) آموزش قرآن
۵۶	۲) تربیت اخلاقی
۵۷	۳) تربیت عقلانی
۵۸	الف) برانگیختن روحیه کنجکاوی و پرسشگری
۶۰	ب) پرورش خلاقیت و نبوغ
۶۲	۴) تربیت اجتماعی - سیاسی
۶۲	الف) ظلم‌ستیزی
۶۳	ب) فن سخنوری
۶۵	نظارت مادر بر رفتار دختران / سیده معصومه موسوی
۶۵	مقدمه
۶۶	۱. پوشش

الف) آگاهی بخشی با بهره از استدلال	۶۶
ب) مصوبیت بخشی در برابر تبلیغات ماهواره	۶۸
ج) تذکر و یادآوری	۷۰
۲. انتخاب دوست	۷۰
الف) گزارش داستان های عبرت آمیز	۷۱
ب) مهارت ارتباط کلامی	۷۳
ج) وضع قوانین گروهی برای خارج از منزل	۷۴
۳. استفاده از شبکه های اجتماعی	۷۵
الف) نظارت بر استفاده از شبکه ها	۷۵
ب) جایگزین بازی های گروهی و کامپیوتری	۷۶
ج) برنامه ریزی هفتگی	۷۷
د) ارتباط دائمی	۷۷
۴. پیشگیری از ارتباط با جنس مخالف	۷۸
الف) تأمین امنیت عاطفی	۷۸
ب) بیان غیر مستقیم مطالب	۷۹
نقش زنان شاغل در خانواده / ناهیدالسادات قائم مقام	۸۱
مقدمه	۸۱
۱) رسالت اصلی زن	۸۲
۲) اشتغال زنان از منظر قرآن و حدیث	۸۲
۳) دست آوردهای اشتغال زنان	۸۳
۴) پیآمدهای اشتغال زنان	۸۴
الف) پیآمدهای منفی اشتغال بر شخصیت زن	۸۵
ب) پیآمدهای منفی اشتغال بر وظایف خانه داری	۸۶
ج) پیآمدهای منفی اشتغال در روابط همسری	۸۷

- ۵) پی آمدهای منفی در انجام وظایف مادری ۹۰
- الف) دوران بارداری و کودکی ۹۱
۱. عدم رعایت آرامش در دوران بارداری ۹۱
۲. کم توجهی به تغذیه نوزاد ۹۱
۳. دوری از فرزند ۹۱
۴. عدم مهرورزی مناسب به کودک ۹۲
- ب) دوران نوجوانی و جوانی ۹۳
- ۶) آداب اشتغال ۹۴
- زنان و سرای سیده مریم طباطبایی ندوشن ۹۷
- معرفت ۹۷
- تعریف مذهب ۹۸
- فرایند ایجاد و توسعه مذهب ۹۸
- دلیل نگرانی از شیوع مذگرایی رایج ۹۹
- انواع مذها ۱۰۰
- رابطه زیباخواهی و مذگرایی ۱۰۱
- عوامل و زمینه های مذگرایی ۱۰۴
۱. عوامل فردی ۱۰۴
۲. عوامل اجتماعی ۱۰۷
- الف) ماهواره ۱۰۷
- ب) ضعف تربیت اسلامی - اجتماعی ۱۰۹
- شاخصه های مذگرایی در زنان ۱۰۹
- لباس ۱۱۰
- سبک آرایش ۱۱۰
- عمل های زیبایی ۱۱۱
- شیوه گفت و گو ۱۱۲

۱۱۳	رواج غیبت در بین بانوان / آمنه انصاری
۱۱۳	مقدمه
۱۱۳	تعریف غیبت
۱۱۴	نکوهش غیبت
۱۱۵	علل غیبت
۱۱۵	۱. تجسس
۱۱۶	۲. سوءظن
۱۱۷	۳. حسادت
۱۱۹	۴. کینه و دشمنی
۱۲۰	۵. تکبر و غرور
۱۲۰	۶. بیکاری
۱۲۱	۷. میل به زیاد صحبت کردن
۱۲۲	۸. همرنگ شدن با دیگران
۱۲۳	۹. شوخی و تمسخر
۱۲۴	۱۰. واکنش شنونده غیبت
۱۲۵	۱۱. اغوای شیطان
۱۲۵	داستان غیبت
۱۲۹	آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی / معصومه محمدی سیف
۱۲۹	مقدمه
۱۳۰	تعریفی از شبکه‌های اجتماعی
۱۳۱	آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی
۱۳۲	۱. عمومی شدن حریم خصوصی
۱۳۳	۲. جرایم رایانه‌ای و اینترنتی
۱۳۴	۳. شکل‌گیری و ترویج سریع شایعات و اخبار کذب

۴. ایجاد تعارض در ارزش‌های خانواده ۱۳۴
۵. تبلیغات ضددینی و القای شبهات ۱۳۶
۶. انتشار مطالب قومی و افزایش تحریک‌پذیری قومیت‌ها ۱۳۷
۷. بی‌هویت کردن یا ایجاد هویت جدید ۱۳۷
۸. حیازدایی ۱۳۸
۹. سوءاستفاده جنسی، هرزه‌بینی و هرزه‌خوانی ۱۳۹
۱۰. انزوای عاطفی و اجتماعی ۱۴۰
۱۱. افزایش طلاق و گسست بنیان خانواده ۱۴۱
- عنوان فروع این خانواده از دیدگاه قرآن / عبدالکریم پاک‌نیا تبریزی ۱۴۳
- مقدمه ۱۴۳
۱. عدم هم‌فکری زن و شوهر ۱۴۴
- خاطره‌ای از امام خمینی (ع) ۱۴۴
۲. افشای اسرار خانواده ۱۴۵
- افشای راز پیامبر ﷺ ۱۴۶
۳. نادیده گرفتن حقوق یکدیگر ۱۴۶
- نافرمانی از شوهر ۱۴۷
- عدم توجه به آراستگی ظاهری ۱۴۸
۴. سوءظن ۱۵۰
- بدبینی خانم‌ها ۱۵۱
۵. دروغ‌گویی ۱۵۲
۶. خیانت ۱۵۳
۷. توقعات بیجا ۱۵۴
۸. طرح اختلاف، نزد دیگران ۱۵۵
- داوران محرم ۱۵۵

۹. عدم توجه به زمینه‌های اختلاف	۱۵۶
۱۰. تنگ‌نظری در رفاه خانواده	۱۵۷
احکام کاربردی محرم و نامحرم / محمود اکبری	۱۵۹
مهمل‌انگاری در احکام	۱۵۹
گفت‌وگوهای حرام	۱۶۰
باس‌های حرام	۱۶۰
نگاه‌های حرام	۱۶۱
راه‌های محرمیت	۱۶۲
ازدواج و محرمیت	۱۶۲
شش نکته دربارهٔ حجاب	۱۶۲
اقسام نگاه به نامحرم	۱۶۳
نگاه‌های مجاز	۱۶۴
دوستی با نامحرم	۱۶۵
تماس بدنی با نامحرمان	۱۶۶
حدود محرمیت	۱۶۷
چهار نکته دربارهٔ زینت در برابر نامحرم	۱۶۷
نگاه‌کردن به عکس نامحرم	۱۶۸
اختلاط با نامحرمان	۱۶۹
نامحرمان فاضل و غریبه	۱۷۰
خلوت با نامحرم	۱۷۰
ارتباط تلفنی با نامحرمان	۱۷۰
کتابنامه	۱۷۳

سکان نخست

زن عنوان نیمی از پیکره اجتماع و نقش تعیین کننده‌اش در گسترش نسل انسانی، پرورش و تربیت فرزندان، تمدن‌سازی و مانند آن، همیشه مورد توجه اندیشمندان و صاحب‌اندیشه بوده است. نمی‌توان در تاریخ از انسان سخن گفت، ولی از زن سخن نگفت. در طول تاریخ، زن پا به پای مرد در فراز و نشیب‌های زندگی و سازش می‌جست. گاه به طور مستقیم و گاه با ترغیب مردان و ایجاد انگیزه‌های لازم، آنان نقش سازنده خود را در تاریخ انسانی نشان داده است. اگر جایگاه و منزلت زن پرستی شناخته شود و خود او نیز کرامت انسانی و شرافت الهی خویش را بازآید، به دارآمدی و ثمربخشی این ودیعه الهی افزون می‌گردد و جامعه انسانی از برکت و نتایج انسان‌ساز آن بهره‌مند خواهد شد؛ چه اینکه زن، مربی و هدایتگر جامعه با سوسن‌ارزش‌هاست و تأثیر ژرفی در سازندگی و بالندگی آحاد اجتماع و شکوفایی استعدادها نهفته آنان دارد. با اینکه زن همیشه در کنار مرد، در رشد و شکوفایی جوامع انسانی نقش آفرین بوده است، ولی از دیر زمان، مورد دآوری‌های غیرمنصفانه نیز قرار گرفته است. بسیاری از اندیشمندان و کارشناسان علوم انسانی و اجتماعی با نخواستند و یا نتوانستند، نقش حقیقی و جایگاه واقعی زن را در پیکره انسانی بشناسند.

در همین راستا، آموزه‌های اسلام، میان‌رودترین و والاترین حقوق و وظایف را برای زنان مطرح کرده است که در عمل، توانایی حل مؤثر بسیاری از مشکلات جامعه انسانی را دارا می‌باشد.

اثر پیش‌رو در راستای احیای فرهنگ و معارف بلند اسلامی در حوزه مسائل مربوط به زنان با ارائه مقالاتی چند، دست‌مایه‌های دینی و راهکارهای آموزنده و مفیدی را در این زمینه عرضه نموده است. این مجموعه مقالات عبارتند از: ویژگی‌های زنان موفق در قرآن، اخلاق در خانواده، نقش مادران در تربیت بزرگان، نقش مادر بر رفتار دختران، نقش زنان شاغل در خانواده، زنان و مَدگرایی، رواج غصب در بانوان، آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی، عوامل فروپاشی خانواده از دیدگاه قرآن، احکام کارپردی محرم و نامحرم.

گفتنی است، مترجمه ویژگی‌های خاص این اثر و اختصاصی بودن برخی مطالب عرضه‌شده در این مقالات برای بانوان، مبلّغات باید هنگام ارائه مطالب، شرایط زمانی و مکانی مخاطبان را مورد دقت قرار دهند.

همچنین، از بانوان مبلّغ انتظار می‌رود، ما را از نظرات سازنده خویش مطلع نمایند تا بر کیفیت و کارآمدی مجله رای‌بعدی افزوده شود. - انشالله - در پایان، ضمن سپاس از نویسندگان گرامی این اثر، از تمام کسانی که در سامان‌دهی کتاب حاضر مخلصانه تلاش نمودند، به‌ویژه از زحمات حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌اکبر مؤمنی، رئیس محترم گروه تبیین منابع تبلیغی، سپاسگزاری می‌نمایم.

سعید روستا آزاد

معاون فرهنگی و تبلیغی

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم